

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Юридичний факультет
Кафедра Геодезії та землеустрою

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
ОК 10. Виробнича практика
(обов'язкова)

Реалізується в межах освітньої програми: Геодезія та землеустрій
(назва)

за спеціальністю: G 18 Геодезія та землеустрій
(шифр, назва)

на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Суми – 2026

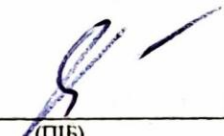
Розробник: Н.І. Прокопенко, к.е.н., доцент кафедри геодезії та землеустрою
(підпис) (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри <u>Геодезії</u> та <u>землеустрою</u>	протокол від 05 червня 2026 р. №19
	Завідувач кафедри (підпис) Наталія КАПІНОС (прізвище, ініціали)

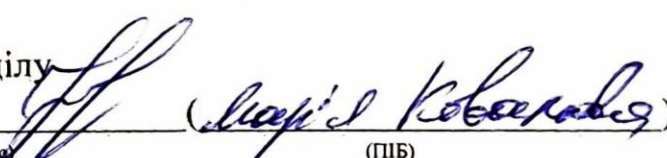
Погоджено:

Гарант освітньої програми Наталія КАПІНОС
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма Марина КУЗНЕЦОВА
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму(додається) надана: Олена РИБІНА
(ПІБ)

 Валентина ТРЕТЯК
(ПІБ)

Методист Навчально-методичного відділу забезпечення якості освіти Марія КОВЧАЛОВА
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 08.07 2026 р.

© СНАУ, 2026 рік

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

	Назва ОК	Виробнича практика
1	Факультет/кафедра	Юридичний факультет / Кафедра Геодезії та землеустрою
2	Статус ОК	Обов'язковий
3	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Освітньо-професійна програма «Геодезія та землеустрій» Спеціальність – G18 «Геодезія та землеустрій» Галузь знань – G «Інженерія, виробництво та будівництво» Кваліфікація – магістр з геодезії та землеустрою
4	Рівень НРК	7 рівень
5	Семестр та тривалість вивчення	Денна/заочна форма: 2 семестр; тривалість визначається навчальним планом і графіком освітнього процесу
6	Кількість кредитів ЄКТС	10 кредитів
7	Загальний обсяг годин та їх розподіл	300 годин
8	Мова навчання	українська
9	Викладач/Координатор освітнього компонента	Прокопенко Наталія Іванівна
10	Контактна інформація	к.е.н., доцент кафедри геодезії та землеустрою, кабінет 229 е Ел. адреса: bilanp79@gmail.com
11	Загальний опис освітнього компонента	Виробнича практика є обов'язковим освітнім компонентом професійної підготовки магістра з геодезії та землеустрою. Вона спрямована на набуття досвіду розв'язання складних прикладних і виробничих завдань у реальних умовах діяльності підприємств, установ та організацій із застосуванням сучасних геодезичних, геоінформаційних і землевпорядних технологій.
12	Мета освітнього компонента	Мета практики – закріпити й поглибити спеціалізовані знання та сформувані здатність застосовувати їх у професійній діяльності у сфері геодезії та землеустрою; набути досвіду роботи з геопросторовими даними, сучасними геодезичними й ГІС-технологіями, планування та організації виробничих робіт, взаємодії із замовниками і виконавцями; зібрати та систематизувати матеріали для кваліфікаційної роботи і презентувати результати професійної діяльності.
13	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на ОК: «Еколого-правове забезпечення геодезичних і землевпорядних робіт», «Територіально-просторове планування», «Методологія наукових досліджень та підтримання принципів академічної доброчесності», «ГІС в геодезії та землеустрої», «Управління земельними ресурсами та стале землекористування», «Методи дистанційного зондування Землі». 2. Виробнича практика передуює ОК «Кваліфікаційна робота» та забезпечує збирання й апробацію матеріалів для її виконання.
14	Матеріально - технічне забезпечення реалізації ОК	Вимоги до бази практики: відповідність профілю ОПП; наявність кваліфікованого керівника; можливість виконання профільних виробничих завдань; доступ до геопросторових даних, професійної документації, обладнання та програмного забезпечення; дотримання вимог охорони праці та безпеки. Матеріально-технічне забезпечення визначається специфікою бази практики й може включати геодезичні прилади, GNSS-обладнання, БПЛА/фотограмметричні матеріали, ПК з ГІС/САПР та доступ до профільних інформаційних ресурсів.
15	Політика академічної доброчесності	Здобувач зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності, правил належного цитування та етичного використання даних. Подання чужої роботи як власної, списування або текстові запозичення без належного посилання є підставою для анулювання відповідної роботи та її повторного виконання згідно з внутрішніми нормативними документами СНАУ.
16	Ключові слова	геодезичні та топографічні роботи, землеустрій і кадастр, просторове планування, оцінка та використання земель, ГІС і дистанційне зондування, документація із землеустрою

17	Посилання на курс у Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=2179
----	----------------------------	---

1. Мета і завдання практики

Метою виробничої практики є закріплення та поглиблення спеціалізованих знань, отриманих під час опанування освітніх компонентів ОПП, і набуття практичного досвіду розв'язання складних професійних завдань у сфері геодезії та землеустрою в реальних виробничих умовах.

Основні завдання виробничої практики:

- застосування сучасних геодезичних, землевпорядних, кадастрових, геоінформаційних та дистанційних технологій для виконання виробничих завдань;
- набуття досвіду збирання, перевірки, оброблення, аналізу, систематизації та візуалізації геопросторових даних і метаданих;
- ознайомлення з організацією та плануванням геодезичного, картографічного і землевпорядного виробництва, взаємодією із замовниками та виконавцями, технічними завданнями й договірною документацією;
- виконання індивідуального завдання, пов'язаного з темою кваліфікаційної роботи, збирання та систематизація вихідних матеріалів;
- формування вмінь критично оцінювати професійні рішення, аргументувати висновки та презентувати результати виконаної роботи.

Практика може проходити на підприємствах, в установах та організаціях різних форм власності, діяльність яких відповідає змісту ОПП та забезпечує виконання програми практики, на підставі укладених договорів. Керівництво практикою здійснюють науково-педагогічні працівники кафедри та керівники від баз практики.

За результатами проходження практики здобувачі набувають компетентностей та програмних результатів навчання:

Загальні компетентності:

ЗК 03. Здатність розробляти проєкти та управляти ними.

ЗК 05. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Професійні компетентності:

ФК 02. Здатність критично осмислювати сучасні проблеми і перспективні напрями розвитку геодезії та землеустрою та суміжних галузей знань;

ФК 03. Здатність ефективно застосовувати теорії, принципи та технології математики, природничих, технічних, соціальних, економічних наук при розв'язанні комплексних задач геодезії та землеустрою;

ФК 04. Здатність здійснювати пошук необхідної інформації, обирати і застосовувати сучасні методи обробки, аналізу, оцінювання та оприлюднення даних, зокрема геопросторових, та метаданих при розв'язанні комплексних задач геодезії та землеустрою.

ФК 05. Здатність обґрунтовувати і оцінювати методи обстежень, вишукувань, випробувань, діагностики, моніторингу об'єктів геодезії та землеустрою.

ФК 06. Здатність розробляти і реалізовувати проєкти у сфері геодезії та землеустрою, а також дотичних до неї міждисциплінарних напрямів із урахуванням технічних, економічних, соціальних, правових та екологічних аспектів.

ФК 07. Здатність організовувати діяльність та ефективно керувати складними та/або непередбачуваними робочими процесами у сфері геодезії та землеустрою.

Програмні результати навчання:

РН 05. Створювати та розвивати інфраструктури геопросторових даних, опрацювати та оприлюднювати геопросторові дані та метадані, що стосуються геодезії та землеустрою.

РН 06. Співпрацювати із замовниками та виконавцями робіт та послуг, готувати тендерні пропозиції в сфері геодезії та землеустрою, укласти відповідні договори.

РН 08. Розробляти і керувати проєктами з урахуванням технологічних умов та вимог щодо управління виробництвом у сфері геодезії та землеустрою та з дотичних міждисциплінарних напрямів, з урахуванням економічних, соціальних, екологічних і правових аспектів; готувати технічні завдання, заявки на фінансування проєктів, здійснювати планування робіт, планувати ресурси і керувати ними.

РН 09. Розробляти і впроваджувати заходи з оперативного та перспективного управління, прогнозування і планування геодезичного,

картографічного та землевпорядного виробництва з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.

РН 12. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері геодезії та землеустрою до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

РН 14. Критично осмислювати сучасні проблеми і перспективні напрями розвитку геодезії та землеустрою, дотичні міждисциплінарні проблеми.

**Результати навчання за освітнім компонентом та їх зв'язок із
програмними результатами навчання**

Результати навчання за ОК (ДРН)	ПРН ОПП	Як оцінюється
ДРН 1. Опрацьовувати, систематизувати та готувати до використання й оприлюднення геопросторові дані та метадані із застосуванням сучасних ГІС-технологій.	РН 05	виробничі завдання; звіт
ДРН 2. Взаємодіяти із замовниками та виконавцями робіт, аналізувати та готувати елементи технічних завдань, договірної й тендерної документації у сфері геодезії та землеустрою.	РН 06	індивідуальне завдання; звіт
ДРН 3. Планувати та виконувати виробничі завдання і проекти з урахуванням технологічних, економічних, правових, соціальних та екологічних умов, ресурсів і строків.	РН 08	виконання програми практики; звіт
ДРН 4. Аналізувати організацію геодезичного, картографічного та землевпорядного виробництва й обґрунтовувати заходи щодо його планування та вдосконалення.	РН 09	аналітична частина звіту
ДРН 5. Зрозуміло й аргументовано презентувати результати виконаних професійних завдань та захищати звіт з виробничої практики.	РН 12	доповідь-презентація; захист
ДРН 6. Критично аналізувати сучасні проблеми, технології, нормативні вимоги та перспективні напрями розвитку геодезії і землеустрою та обґрунтовувати професійні рішення.	РН 14	аналітична частина звіту; захист

2. Програма та структура виробничої практики.

Виробнича практика здобувачів 1-го курсу денної та заочної форм навчання спеціальності G18 «Геодезія та землеустрій» організовується у 2-му

семестрі відповідно до навчального плану і графіка освітнього процесу. Після завершення практики здобувач подає щоденник, звіт та результати індивідуального завдання і захищає їх перед комісією на кафедрі.

Основні види робіт під час виробничої практики:

1. Організаційний етап: оформлення документів, вступний інструктаж з охорони праці та безпеки, ознайомлення з базою практики, її структурою, напрямками діяльності та нормативним забезпеченням.

2. Участь у виробничій діяльності бази практики: виконання геодезичних, землевпорядних, кадастрових, картографічних, ГІС або інших профільних завдань відповідно до специфіки установи.

3. Збирання, перевірка, оброблення, систематизація та аналіз геопросторових даних; застосування сучасних геодезичних приладів, ГІС, технологій дистанційного зондування Землі, САПР та іншого профільного програмного забезпечення.

4. Аналіз організації та планування виробничих процесів, ресурсів і строків; ознайомлення з взаємодією із замовниками та виконавцями, технічними завданнями, договірною і, за наявності, тендерною документацією.

5. Виконання індивідуального завдання, узгодженого керівником практики від кафедри з урахуванням теми кваліфікаційної роботи та можливостей бази практики.

6. Збирання та систематизація вихідних матеріалів для кваліфікаційної роботи, їх критичний аналіз і обґрунтування можливості використання.

7. Ведення щоденника, підготовка звіту, формулювання висновків і пропозицій щодо виконаних професійних завдань.

8. Підготовка доповіді-презентації та захист результатів практики.

Індивідуальне завдання має бути практикоорієнтованим і передбачати виконання одного або кількох професійних завдань відповідно до теми кваліфікаційної роботи.

До індивідуального завдання доцільно включати аналіз актуального нормативно-правового забезпечення, обґрунтування вихідних даних, методів і технологій, а також опрацювання отриманих результатів.

Конкретний зміст індивідуального завдання визначається з урахуванням специфіки бази практики, доступних даних та дотримання вимог щодо конфіденційності й захисту інформації.

Структура виробничої практики

№ з/п	Зміст роботи	Кількість годин
1	Оформлення документів, вступний інструктаж з охорони праці та безпеки	10
2	Оформлення прибуття на базу практики, інструктаж на робочому місці, ознайомлення зі структурою та нормативним забезпеченням бази	15
3	Аналіз організації, планування та управління геодезичним, картографічним і землевпорядним виробництвом; взаємодія із замовниками та виконавцями	40
4	Участь у виконанні профільних виробничих завдань відповідно до специфіки бази практики	90
5	Збирання, оброблення, аналіз і візуалізація геопросторових даних; застосування ГІС, ДЗЗ, геодезичних приладів та профільного ПЗ	55
6	Виконання індивідуального завдання та збирання матеріалів для кваліфікаційної роботи	45
7	Систематизація матеріалів, ведення щоденника, підготовка та оформлення звіту	35
8	Підготовка доповіді-презентації та захист результатів практики	10
	Всього	300

3. Засоби діагностики та критерії оцінювання результатів навчання.

Методи навчання:

Під час виробничої практики застосовуються практикоорієнтовані та дослідницькі методи навчання:

- виконання реальних професійних і виробничих завдань під керівництвом фахівців бази практики;
- метод проєктів та аналіз професійних ситуацій;
- робота з геопросторовими даними, нормативною, технічною та проєктною документацією;
- застосування сучасних геодезичних приладів, ГІС, ДЗЗ, САПР і профільного програмного забезпечення;

- консультації керівників практики, самостійний пошук і критичний аналіз інформації;

- підготовка аналітичного звіту та публічна презентація результатів.

Такі методи забезпечують досягнення ДРН через виконання практичних завдань у реальному професійному середовищі, аналіз отриманих результатів і рефлексію щодо прийнятих рішень.

Засобами оцінювання результатів проходження виробничої практики є:

- залік;
- щоденник і звіт з практики; виконання програми та індивідуального завдання; доповідь-презентація і відповіді під час захисту.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форма підсумкового контролю: диференційований залік.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою з урахуванням виконання програми практики, якості щоденника та звіту, виконання індивідуального завдання і результатів захисту.

Позитивний результат: 60–100 балів — «зараховано»; 0–59 балів — «не зараховано».

Критерії оцінювання виробничої практики

Критерії оцінювання практики	Кількість балів	Рівень досягнення результатів навчання
Здобувач повністю виконав програму практики; звіт за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам програми практики; основні положення звіту глибоко обґрунтовані та логічні; звіт має якісне оформлення; під час захисту звіту здобувач аргументовано доводить набуття ним практичних навичок, передбачених програмою практики	90...100	Високий
Здобувач повністю виконав програму практики; звіт за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам програми практики; основні положення звіту достатньо обґрунтовані; незначне порушення послідовності; прийнятне зовнішнє оформлення; захист звіту дозволяє виявити наявність необхідних практичних умінь, передбачених програмою практики	82...89	Достатній

Здобувач повністю виконав програму практики; звіт за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам програми практики, але має незначні недоліки; основні положення звіту обґрунтовані; задовільне зовнішнє оформлення звіту; захист звіту дозволяє виявити наявність практичних умінь, передбачених програмою практики; незначні недоліки, які при цьому спостерігаються, здобувач виправляє сам	75...81	Достатній
Здобувач повністю виконав програму практики; звіт відповідає вимогам програми, але має недоліки за структурою і змістом; основні положення звіту недостатньо обґрунтовані з порушенням послідовності; задовільна якість оформлення звіту; захист звіту з незначними недоліками, які здобувач усуває з допомогою викладача	69...74	Середній
Здобувач повністю виконав програму практики; звіт має недоліки за структурою і змістом; основні положення звіту недостатньо обґрунтовані з порушенням послідовності; якість зовнішнього оформлення звіту задовільна; захист звіту не дозволяє в повній мірі виявити практичні навички, передбачені програмою практики	60...68	Мінімально достатній
Здобувач виконав більше 50% програми практики; звіт відповідає вимогам програми практики, але має значні неточності за структурою і змістом; основні положення звіту недостатньо обґрунтовані з порушенням послідовності; якість зовнішнього оформлення звіту задовільна; захист звіту показує, що здобувач не набув достатніх практичних навичок, передбачених програмою практики	35...59	Незадовільний
Здобувач виконав менше 50% програми практики та представив звіт незадовільного змісту та якості оформлення; захист звіту показує відсутність практичних навичок, передбачених програмою практики	0...34	Незадовільний

Сумативне оцінювання

№ з/п	Зміст роботи, яка оцінюється	Кількість балів	Термін виконання / складання
1	Оформлення документів для проходження практики, проходження інструктажів та ведення щоденника	10	на початку практики / протягом практики
2	Виконання програми практики та індивідуального завдання	30	протягом практики
3	Написання й оформлення звіту з практики	35	протягом практики
4	Доповідь-презентація, відповіді на запитання та обговорення результатів	25	після завершення практики
	Загальна сума балів	100	

Формативне оцінювання

Елемент формативного оцінювання	Термін
Усний зворотний зв'язок від керівників практики щодо виконання професійних завдань.	протягом практики
Перевірка й обговорення керівником щоденника, індивідуального завдання та проєкту звіту.	під час і після завершення практики
Усний зворотний зв'язок за результатами доповіді-презентації та захисту звіту.	після захисту

За результатами проходження виробничої практики виставляється залік. Підсумкова кількість балів визначається з урахуванням виконання програми практики та індивідуального завдання, якості щоденника і звіту, своєчасності подання матеріалів та рівня презентації й захисту результатів.

Шкала оцінювання

Сума балів / ECTS	Результат за заліком
90–100 (A)	відмінно
82–89 (B)	добре
75–81 (C)	добре
69–74 (D)	задовільно
60–68 (E)	задовільно
35–59 (FX)	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34 (F)	незадовільно з обов'язковим повторним проходженням практики

Рекомендовані джерела інформації

Основні джерела

1. Кисельов Ю. О., Поліщук В. В., Рудий Р. М., Боровик П. М., Кисельова О. О., Удовенко І. О. Методологія та організація наукових досліджень у геодезії та землеустрої: навч. посіб. Вид. 2-ге, змін. та допов. Умань: Сочінський М. М., 2024. 176 с. URL: <https://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/handle/123456789/10184>
2. Мельник А. А., Дарчук К. В., Сабадаш В. І. ГІС-технології в інженерно-геодезичному проєктуванні: навч. посіб. Чернівці: ЧНУ, 2025. 151 с. ISBN 978-966-423-927-8.

3. Ратушняк Г. С., Панкевич О. Д. Інженерна геодезія: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та допов. Вінниця: ВНТУ, 2024. 180 с. URL: https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2024/Ratushnyak_2024_180.pdf
4. Бортник С. Ю., Лаврук Т. М. Просторове планування та сталий розвиток: навч. посіб. Київ, 2024. URL: https://geo.knu.ua/wp-content/uploads/2024/12/prostorove-planuvannya-i-stalyj-rozvytok_navch.-posib_2024_bortnyk-lavruk.pdf

Методичне забезпечення:

1. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Сумського національного аграрного університету. Затверджено рішенням Вченої ради СНАУ від 31.03.2025; введено в дію наказом ректора СНАУ № 151/од від 08.04.2025.
2. Освітньо-професійна програма G18 «Геодезія та землеустрій» другого (магістерського) рівня вищої освіти. Суми: СНАУ, 2026.
3. Методичні вказівки щодо проходження виробничої практики для студентів 1м курсу спеціальності G 18 «Геодезія та землеустрій» денної/заочної форми навчання / Суми: СНАУ, 2026 рік. 50 стр.
4. Методичні рекомендації щодо підготовки та захисту магістерських кваліфікаційних робіт. Суми, 2025. - 55 с.

Інші джерела (нормативно-правові):

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Про землеустрій: Закон України від 22.05.2003 № 858-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15#Text>
3. Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність: Закон України від 23.12.1998 № 353-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/353-14#Text>
4. Про Державний земельний кадастр: Закон України від 07.07.2011 № 3613-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17#Text>
5. Про національну інфраструктуру геопросторових даних: Закон України від 13.04.2020 № 554-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554-20#Text>
6. Про затвердження Порядку ведення Державного земельного кадастру: постанова Кабінету Міністрів України від 17.10.2012 № 1051 (чинна редакція). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1051-2012-%D0%BF#Text>
7. Про затвердження Порядку топографічної зйомки у масштабах 1:5000, 1:2000, 1:1000 та 1:500: наказ Мінагрополітики від 17.04.2025 № 1675. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0868-25#Text>
8. Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України: наказ Міністерства освіти України від 08.04.1993 № 93. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text>.

Програмне забезпечення та електронні ресурси:

1. QGIS - вільна геоінформаційна система: <https://qgis.org/>
2. Google Earth Pro / Google Earth: <https://www.google.com/earth/>
3. Copernicus Browser: <https://browser.dataspace.copernicus.eu/>
4. Спеціалізоване геодезичне, ГІС- та САПР-програмне забезпечення, що легально використовується на базі практики; офісне програмне забезпечення для підготовки звіту й презентації.